

Nepal – deel 3

In oktober was ik met Joost, mijn partner, vier weken in Nepal. In verschillende opzichten een bijzonder land dat aanzet tot nadenken. De komende tijd wil ik over enkele van mijn ervaringen in Nepal schrijven. Mocht je vragen hebben of iets aan mijn ervaringen toe willen voegen, dan nodig ik je uit om te reageren.

Met de bus

Komend jaar wordt de maximumsnelheid op 60% van de Nederlandse snelwegen verhoogd naar 130 km per uur. Ik hoorde dit nieuws op de radio terwijl ik bezig was om op internet een fotoboek te maken van onze reis door Nepal. Van mij hoeft het niet. Er is uitgerekend dat het niet meer oplevert dan een paar minuten tijdwinst; dat die paar minuten een sloot extra

brandstof kosten; en dat het ook nog eens ten koste gaat van de verkeersveiligheid. Terwijl ik dit nieuwsbericht van me af liet glijden, kwam ik bij een foto van het minibusje dat ons bij aankomst op Kathmandu Airport heeft afgehaald. Hotsend en botsend maar ook snel en veilig bracht de chauffeur ons naar Vajra Guesthouse. De hotelmedewerker, die mee was gekomen, vertelde dat Kathmandu weliswaar dichterbij het vliegveld ligt, maar moeilijker bereikbaar is, omdat het er zo enorm druk is. Zoiets als een avondspits of ochtendspits bestaat er niet, het verkeer is altijd druk. Hoe druk,

daar kwamen we pas achter toen we een paar dagen later zelf in de hoofdstad gingen kijken. Omdat we alles wilden meemaken, gingen we met de bus. Een avontuur op zich. Zowel in de stad als tijdens een langere reis ontdekten we later.

Iedereen die wel eens in Azië of Afrika gebruik heeft gemaakt van het openbaar vervoer kent de vreugde en ellende die hierbij horen. Nepalese bussen, in Nederland zouden ze nooit door de APK komen, hebben weinig vering en weinig zitcomfort, zeker als je langer bent dan 1.70 m is het afzien. Ze piepen en rammelen soms hartverscheurend en er kunnen altijd meer mensen in dan je denkt.

Van Bhaktapur naar Kathmandu neem je een gewone lokale busdienst. Je stapt in, betaalt veertig roepies en stapt uit wanneer je wilt. Als je een toeristische trip boekt, is het wat luxer. Dan heb je automatisch een gereserveerde stoel. Dit klinkt veelbelovend, maar het kan zomaar gebeuren dat je stoel al bezet is op het moment dat je instapt. De jongen die het in- en uitstappen regelt, zorgt dat jij de plaats krijgt waar je voor betaald hebt. Maar ook zonder reservering kun je mee. Als je genoeg neemt met een staanplaats, een rieten krukje of een één-bils-bankje achter of naast de chauffeur, kun je er altijd bij. De bussen zitten over het algemeen dus bomvol. Past er echt niemand meer bij, dan is er vaak nog plaats op het dak. En denk nu niet dat dit ten koste gaat van de stemming. Integendeel. Nepalezen zijn in de bus even rustig, geduldig en vriendelijk als altijd. Ze zijn behulpzaam, altijd bereid om in te schikken, iemands kind op

schoot te nemen of een tas aan te pakken en in een vrij hoekje te schuiven. Iedereen praat en bemoeit zich met iedereen. De chauffeur zit achter het stuur en bemoeit zich nauwelijks met wat er in de bus gebeurt. Dat is de zorg van

wat ik 'de busjongen' ben gaan noemen. De busjongen hangt half uit de bus zolang deze door een stad of dorp rijdt. Hij helpt mensen met instappen, verzoekt andere passagiers om nog een beetje in te schikken en hij zorgt dat je betaalt voor je weer uitstapt. 'Wat een rotbaan,' vond ik tijdens mijn eerste busritjes. Ik had het enorm met die jongens te doen. Maar tijdens onze reis van Chitwan National Parc terug naar Khatmandu, ben ik anders naar de onze

busjongen gaan kijken. Hij was tijdens deze bijna zes uur durende reis vrolijk, actief, en gezellig. En nog iets. Hij was zichtbaar trots op 'zijn' bus, zijn business. De stapel roepies die hij regelmatig, met een aandoenlijk soort nonchalante uit zijn kontzak haalde, was het bewijs van zijn succes. En het succes van de chauffeur. Want dat zij samen een team vormen, maakte ik op uit de weinige woorden die ze uitwisselden (en die ik niet eens verstond); de blikken van verstandhouding en hun typische manier van communiceren: het slaan op de bus. Vermoedelijk betekent één keer slaan stoppen en twee keer rijden. Of andersom. Hoe dan ook, ze waren perfect op elkaar ingespeeld. Ik heb van ze genoten. Van hen en van onze medepassagiers.

Als je het sociale Nepalese leven wilt ondergaan, is reizen over de weg een aanrader. Je hebt maar twee dingen nodig: tijd en geduld. Als je zo snel mogelijk op je bestemming wilt zijn, wordt het niets. Een reis van 200 kilometer, kan zomaar acht uur duren. Nepal heeft geen snelwegen en kent, voor zover ik weet, geen maximumsnelheid. In een auto 130 kilometer per uur rijden is daar ondenkbaar, maar gelukkig moet het idee 'haast' daar ook nog uitgevonden worden.